

PERSCAPACITEIT 2.0

Posted on 24. Februar 2020

Het huidige en baanbrekende besluit van het OLG Hamburg over de de-anonimisering van auteurs van politieke bijdragen en haat op het internet wordt in de massamedia volledig genegeerd.

*Een commentaar van **Christiane Borowy**.*

"Haat is een gif in onze samenleving" wordt geciteerd door de Tagesschau op 20.02.2020 (1) Angela Merkel na de gebeurtenissen in Hanau waarbij 11 mensen werden gedood en die wordt beschreven als een door rechtsextremisten gemotiveerd "bloedbad" (2). Terwijl de massamediakranten momenteel verhalen fabriceren over extreemrechtse terreur en opruiing in Hanau en opgewonden raken, is er geen adem in het papieren woud over een vonnis dat proces- en mediageschiedenis zou kunnen schrijven.

Mevrouw Merkel heeft natuurlijk helemaal gelijk. Er is geen ruimte voor haat op het internet. Daar zijn we het allemaal over eens. Zelfs het Hogere Landgericht in Hamburg. In een beslissende uitspraak op 18 februari 2020 werd het mogelijk om auteurs die politiek gemotiveerde artikelen publiceren in de encyclopedie Wikipedia te de-anonimiseren. Dit betreft ongeveer 300 auteurs op Wikipedia, die onder een pseudoniem controversiële bijdragen mogen controleren. De journalisten Dirk Pohlmann en Markus Fiedler zijn erin geslaagd om de identiteit van een van de auteurs te onthullen die onder de naam "Feliks" subjectief artikelen hebben geredigeerd. Het bleek dat hij Wikipedia-inzendingen over biografieën van politici van de Linkse Partij heeft geredigeerd, hoewel hij zelf lid is van de Linkse Partij en zelfs ooit in het bestuur van de Beierse PDS heeft gezeten. Hij heeft ook bijdragen gebrandmerkt en in diskrediet gebracht die niet overeenkwamen met zijn politieke houding ten opzichte van het conflict in het Midden-Oosten. (3 compa)

Nadat "Feliks" had geprobeerd een tijdelijk bevel te krijgen om hem anoniem te laten blijven, had de arrondissementsrechtbank van Hamburg al in februari 2019 besloten dat de openbaarmaking ontvankelijk was, en de Hogere Rechtbank van Hamburg heeft dit besluit nu enkele dagen geleden, op 18 februari 2020, bevestigd. Zoals de advocaat van de journalisten schrijft, heeft het Hoger Gerechtshof ook de hindernissen voor de de-anonymisering van auteurs die aantoonbaar belangenconflicten hebben en die zich politiek uiten en geringschattende opmerkingen maken, verlaagd.

Een dergelijke beslissing heeft nog niet bestaan in het mediarecht. Iemand heeft het internet gemanipuleerd en in het geheim haat gezaaid tegen andersdenkenden. Nu is er een uitspraak van het Hooggerechtshof van Hamburg die deze persoon toestaat dit in het geheim te doen. "Een

media-sluipschutter werd ontmaskerd", "De rechtbank steunt onderzoeksjournalisten", of "Geen kans op geheime censuur" zou mogelijke krantenkoppen in de media zijn, maar er is sprake van massamediastilte.

Waarom past dit verhaal niet in het verhaal van de media? Wat gebeurt er in het mediasysteem?

Achtergrond

Stel je voor dat je een journalist bent. Tijdens hun onderzoek ontdekken ze dat de eigenlijk neutrale online encyclopedie Wikipedia artikelen bevat die niet op een neutrale manier lijken te zijn geschreven, maar eerder politiek gemotiveerd zijn. Je verdiept je in de materie en komt erachter dat vooral bij bepaalde onderwerpen of bij bepaalde politici een auteur zich onderscheidt door middel van opinievorming. In eerste instantie hebben ze de naïeve opvatting dat iedereen met een account op Wikipedia alle bijdragen kan veranderen. Ze beseffen dat dit een grote fout is. Hun verontwaardiging en scepsis worden gewekt en dus gaan ze op zoek naar wat deze auteur nog meer schrijft voor bijdragen op Wikipedia en vinden ze dat het geen uitzondering was en dat het ding methode heeft. Dit kan niet in het algemeen belang zijn. Maar er is een probleem: de auteur van deze politieke meningsvorming is anoniem en heet Feliks.

Vervolgens, in een nauwgezet onderzoek, ben je op weg gegaan om de identiteit van deze auteur te achterhalen. Het lukt ze zelfs. Na hun zelfbesef als journalist die sociale grieven blootlegt, publiceren ze de resultaten van hun onderzoek en maken ze Feliks' identiteit openbaar. Korte tijd later vindt u de post in uw brievenbus: Felix, alias Jörg Grünewald, heeft een straatverbod gekregen. Zijn naam mag niet worden onthuld en sommige van uw verklaringen kunnen niet worden afgelegd. Het betwiste bedrag van 216000 € zal je de adem benemen. Voorlopig tenminste. Dan besluit u, samen met uw collega, zich te verdedigen tegen dit tijdelijke verbod. Met succes, zelfs tot de volgende keer.

Hoera, stel je voor. Dat is een uitstekend oordeel. Er is nog nooit zoiets geweest. Een precedent. Het onderwerp van agitatie en opinievorming staat in de voorhoede van de politiek en de massamedia, er komt nu iets aan.

Ontgoocheld moeten ze beseffen dat geen enkel medium geïnteresseerd is in dit onderwerp. Hun advocaat publiceert een blogbericht. Dat was het. Geen verontwaardiging dat een staking tegen de haat en de haat op het internet is gelukt.

Als ze het zich voorstellen, komen ze ongeveer in beeld hoe het de journalist en documentairemaker Dirk Pohlmann en zijn collega Markus Fiedler is vergaan.

Opzegging en de wil om te vernietigen: de link tussen Wikipedia en Psiram

Dirk Pohlmann kan u een en ander vertellen over wat drukte op het internet betekent. Feliks zelf rechtvaardigde zijn - inmiddels afgewezen - verbod op publicatie van zijn identiteit met het argument dat hij antisemitisch werd vervolgd. In de commentaarzuilen van zijn uitzendingen (Nieuws uit Wikihausen, Het Derde Millennium) kun je haatdragende opmerkingen vinden dat het er allemaal is: van dreigementen om hem op te hangen, om hem thuis te bezoeken, tot een Neurenbergse rechtszaak met hem, alles is er. Tijdens een lezing die hij in Koblenz gaf, werd een folder verspreid met de kop "Wikipedia en de samenzweringsideologen". In de folder die ik in mijn bezit heb staat dat Pohlmann "obsessief zou werken aan alles wat joods is" van zijn tegenstander en zou werken met "retorische trucs" die geen enkele feitelijke basis hebben.

Inmiddels is meermaals bewezen dat Pohlmann helemaal geen racistische idioot en antisemitische samenzweringsideoloog is, wat dat ook moge zijn, maar dat zijn eis tot openbaarmaking van de identiteit en de belangenconflicten van "Feliks" volledig gerechtvaardigd is en dat de feiten ook voor de rechtbank houdbaar zijn.

De vraag rijst waarom hij zo'n haat heeft, en waarom heeft hij dit tot nu toe laten gebeuren?

Een zeer bepalend resultaat van zijn onderzoekswerk is enerzijds het misbruik van het idee van een online encyclopedie als instrument voor opinievorming. Dit is schokkend, want er wordt nog steeds algemeen aangenomen dat er geen censuur is op Wikipedia, d.w.z. geen politiek gemotiveerde schrapping van bijdragen, ondersteund door een hiërarchische structuur binnen Wikipedia. Als het gaat om politieke en sociale onderwerpen is het - in tegenstelling tot de gangbare mening - niet voor iedereen mogelijk om artikelen te schrijven. Woede en teleurstelling over de ontmaskering van een illusie zijn daarom groot.

Bovendien probeert Pohlmann al lang te achterhalen dat Wikipedia en het online platform Psiram met elkaar verbonden zijn. Als u bijvoorbeeld op het internet naar een bepaalde persoon zoekt, staat Wikipedia bovenaan de zoeklijst en is de vermelding Psiram daaraan gekoppeld. Dit wordt technisch aangepast en mogelijk gemaakt.

Pohlmann onderzoekt de vraag hoe dit mogelijk is, want Psiram is in principe een illegale website, want het is ook hier zo dat niemand weet wie er achter zit. Psiram zou men illegaal kunnen noemen omdat het, met servers in Bulgarije, daardoor zijn zaak is geworden om alles te belasten wat niet past in een smal raster van politieke opvattingen. Dit raster is bijvoorbeeld zogenaamd wetenschappelijk.

Vroeger heette Psiram Esowatch en belastert hij alles wat niet in de wetenschappelijke hoofdstroom past. Men zou nu kunnen veronderstellen dat een dergelijk portaal geen grote rol speelt, maar dit is een vergissing, die duidelijk te zien is in het voorbeeld van de homeopathie. Hoewel slechts 0,3% van de toegediende medicatie homeopathisch is, wil het Psiram-portaal de consument redden van de ellende van alternatieve geneeswijzen. Het werkt, want het wordt gedaan alsof het een groot probleem is dat absoluut politieke actie vereist. Zo wordt het beroep van alternatieve beroepsbeoefenaar als dubieus afgeschilderd en zijn er politieke stemmen die zelfs een verbod op alternatieve beroepsbeoefenaars eisen.

Volgens Pohlmann is dit helemaal geen kwestie van ruzie maken over meningen, want dat gebeurt nooit. Er is geen discussie, geen openlijk transparant discours. In plaats daarvan wordt er onmiddellijk actie ondernomen en worden er op het niveau van de media en de politiek overheersende instrumenten gebruikt. Volgens Pohlmann is Psiram een "portaal van ontbinding" dat geen ander doel heeft dan het aan de kaak stellen ervan. Het is geen kleinigheid als het wordt gelinkt aan Wikipedia als een van de meest bezochte websites ter wereld. Pohlmann en zijn collega's gaan ervan uit dat het een strategie is van een bepaalde groep die een politieke strijd voert, die vooral gericht is tegen de mensen die kritisch staan tegenover de maatschappij. "De wind om één persoon is genoeg om iemand neer te halen," vertelt Pohlmann me in een persoonlijk gesprek.

Zo kun je mensen die kritisch zijn over de samenleving vernietigen. Dit laten zien is ook iets wat Pohlmann na aan het hart ligt, omdat het iedereen kan raken die kritisch is over de politiek en de media. Prominente voorbeelden van het succes van deze media-aansporing tegen maatschappijcritici zijn de politieke cabaretier Uwe Steimle, of de singer-songwriter Diether Dehm. Professioneel verbod, banenverlies, haatcampagnes in de media, druk op organisatoren, enz. zijn slechts enkele voorbeelden die duidelijk maken wat de gevolgen kunnen zijn van het niet voldoen aan de maatschappelijke eisen. Men moet begrijpen dat het een terugkerend patroon is dat wordt toegepast op iedereen die kritisch is.

De rode draad door alle lastercampagnes is de beschuldiging van antisemitisme. Het kan worden gebruikt om basisgedrag en haat te rechtvaardigen.

Beschuldiging van antisemitisme

Een methode om iemand gemakkelijk af te schrikken is om hem of haar te beschuldigen van antisemitisme, zoals Dirk Pohlmann dat ook deed.

Felix probeerde deze methode te gebruiken. Als externe reden nam hij het feit dat Pohlmann, als slechts een voorbeeld van een onbekend belangenconflict, d.w.z. onwetenschappelijk gedrag, Felix' joodse afkomst probeerde te bewijzen.

Deze verwijzing van Pohlmann werd geenszins benadrukt uit antisemitisch sentiment, maar was te wijten aan het feit dat Felix alle bijdragen in Wikipedia had veranderd, waardoor een kritische houding ten opzichte van het Israëlische beleid in het Midden-Oosten veranderde, in overeenstemming met zijn eigen opvattingen.

Dit is ook de reden waarom het vonnis in Hamburg zo'n belangrijke rol speelt, omdat in het vonnis werd benadrukt dat belangenconflicten als gevolg van het lidmaatschap van religieuze en politieke groeperingen openbaar moeten worden gemaakt.

Pohlmann, die kritische documentaires heeft gepubliceerd, bijvoorbeeld over Israël en de Bom, en wiens films op arte zijn uitgezonden, is niet alleen iemand die zich politiek heeft geradicaliseerd op het internet en nu in het openbaar verschijnt, maar ook een serieus onderzoekende journalist die de beschuldiging van antisemitisme in diskrediet probeert te brengen omdat hij een structuur onthult die niet in het belang is van het maatschappelijk middenveld, maar die in wezen de kwestie van de macht en de machtsstructuren aan de orde stelt.

Het materiaal waarop Pohlmann vertrouwt, waarvan ik een deel heb, is uitgebreid en kan alleen hier worden aangehaald. Maar één ding wordt duidelijk:

Zonder de uitspraken van de rechtbanken in Hamburg zou het heel gemakkelijk zijn geweest om het mediadiscours dat Pohlmann een rechtsgeoriënteerde gek is, in stand te houden.

Als Pohlmann het proces had verloren, had hij ofwel een zware boete moeten betalen, en als hij die niet had kunnen betalen, zou hij in het ergste geval twee jaar naar de gevangenis zijn gegaan.

Dit is dus geen kleinigheid, en daar gaat het om. Daarom is het bijzonder opvallend hoe rustig de media, die anders zo snel reageren, nu zijn.

Dit stilzwijgen is bijzonder explosief omdat de Bondsdag op 19.02.2020 een wetsvoorstel heeft goedgekeurd om haat en het aanzetten tot haat op het internet, zoals het wordt genoemd, "toegankelijk te maken voor strafrechtelijke vervolging".

Als u dit wetsontwerp, dat hier aan elkaar gekoppeld is, doorleest, zult u zich duizelig voelen hoe democratische basisprincipes zoals de scheiding der machten niet door mij of door u worden

aangeraakt.

Opmerkelijk is de verhoging van de straf voor antisemitische uitlatingen en de verplichting om zich te melden bij de autoriteiten. Concreet betekent dit dat de aanbieders in geval van verdenking alle gegevens ter beschikking moeten stellen en een infrastructuur moeten aanleggen om deze overdracht soepel te laten verlopen. De federale recherche zal hiervoor worden uitgerust met 300 medewerkers.

Antisemitische uitlatingen zullen daarom worden vervolgd en zwaar worden bestraft. Dit opent de sluisdeuren naar de aanklacht en de bewaking.

Een journalist die vraagtekens zet bij portalen die aan de kaak stellen en belasteren is daarom onhandig. Het is erg vervelend als een journalist ontdekt dat deze portalen op het internet wetenschappelijk niet werken en meningen verspreiden zonder dat dit bekend wordt gemaakt.

Het ligt dus voor de hand om niet te spreken over een oordeel dat politieke meningen en belangenconflicten openbaar moeten worden gemaakt.

Conclusie: Het is belangrijk om, ondanks de hoge financiële en andere risico's, het idee te steunen dat de politieke meningsvorming die in het geheim plaatsvindt, op het internet bekend moet worden gemaakt. Het is belangrijk om moedig te zijn. De beschuldiging van antisemitisme kan in principe iedereen treffen die zich ongemakkelijk lijkt te voelen, maar iedereen kan ook moedig zijn en zich verdedigen. Bovendien is het de moeite waard om de diepgaande en hier alleen nog maar gezinspeeld op de connecties die Pohlmann en zijn collega's aanwijzen, op te volgen en zich te informeren. In een persoonlijk gesprek vroeg ik Dirk Pohlmann wat hij als reactie op het vonnis zou willen zien.

Hij wil vooral dat mensen begrijpen wat Wikipedia is: een politiek instrument waarvan de manipulatiestrategieën ook door de staat worden gedekt in plaats van te worden verboden, als bijvoorbeeld de sociale groepen achter Wikipedia en Psiram ook overheidssubsidies zouden ontvangen, of als bijvoorbeeld de publieke media zoals ZDF van plan zijn om met Wikipedia samen te werken.

Bronnen:

1. https://kanzleikompa.de/2020/02/18/olg-hamburg-deanonymisierung-von-autoren-politischer-beitraege-zulaessig/?fbclid=IwAR2_9gSIHW298xx6Nr5jLdBmNNCuzC16Cpdv5OCdH71ng7x1Cx360PtVGh

W

2. Psiram-Falle entschlüsselt: <https://www.youtube.com/watch?v=1ptjavkHBps>

1. Gesetzesentwurf mit PDF
https://www.bmjbv.de/SharedDocs/Gesetzgebungsverfahren/DE/Bekaempfung_Rechtsextremismus_Hasskriminalitaet.html

2. Justizministerin Christine Lamprecht auf Pressekonferenz:
<https://www.youtube.com/watch?v=cAK7WDN4uPw&feature=youtu.be>

3. <https://www.tagesspiegel.de/gesellschaft/medien/oeffentlich-rechtlicher-mehr-wert-terra-x-wird-wikipedia/25383444.html>

+++

Met dank aan de auteur voor het recht om het artikel te publiceren.

+++

Foto bron: / Shutterstock

+++

KenFM streeft naar een breed spectrum aan meningen. Opiniëartikelen en gastbijdragen hoeven niet de mening van de redactie te weerspiegelen.

+++

Vind je ons programma leuk? Informatie over verdere ondersteuningsmogelijkheden vindt u hier:
<https://kenfm.de/support/kenfm-unterstuetzen/>

+++

Nu kunt u ons ook ondersteunen met Bitcoins.

BitCoin adres: 18FpEnH1Dh83GXXGpRNqSoW5TL1z1PZgZK